

Ἡ σαρκοφάγος Ἀλεξάνδρου τοῦ μεγάλου. Νεωστὶ ἐγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀρχαιολογικὴ τις ἀνακάλυψις, ἥτις προσελεύσατο τὸ ζῶηρότατον ἐνδιαφέρον πάντων τῶν ἐπιστημονικῶν κύκλων τῆς Εὐρώπης. Ὁ αὐτοκρατορικὸς ἀρχαιολόγος Ἀμδὶ Βέης κατὰ τὰς ἐν Σαΐδα τῆς Συρίας ἀνασκαφὰς ἀνεκάλυψε τὸ παρελθὸν ἔτος ὑπόγειόν τινα ἀποθήκη, ἐν ᾗ δι' ἐπιμελοῦς ἐξετάσεως ἀνεῦρε τάφον περιέχοντα πολλὰς ἐν θάυμαστῇ καταστάσει διατηρηθείσας, μετὰ τῆς μεγίστης καλλιτεχνικῆς τελειότητος ἐξεγλυμμένας καὶ κομψότατα κεχρωματισμένας σαρκοφάγους. Συγχρόνως δὲ ἀνευρέθη ὑπὸ τοῦ Ἀμδὶ Βέη ἐτέρα σαρκοφάγος μὲ ἀνάγλυφα, ἥτις κατὰ τὴν τελειότητα τῆς ἐπεξεργασίας ὑπερέιχε πάντα τὰ μέχρι τοῦδε γνωστὰ τοιοῦτου εἴδους μνημεῖα. Αἱ σαρκοφάγοι αὗται μετεκομίσθησαν ἐπὶ ἰδιαιτέρου πλοίου εἰς Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐξητάσθησαν ἀκριβῶς καὶ ἐπισταμένως ὑπὸ τοῦ Γερμανοῦ πρέσβευος φὸν Ράδοβιτς, ὑπὸ τοῦ σοφοῦ ἀρχαιολόγου Δρ. Mordtmann καὶ ὑπὸ ἐτέρου σοφοῦ ἀρχαιολογίου, τοῦ κυρίου Καραβέλλα. Κατ' ἀρχὰς οἱ δύο Γερμανοὶ ἀρχαιολόγοι συνεισφέρουν μετὰ τοῦ Ἀμδὶ Βέη, ὅτι ἡ τελευταία σαρκοφάγος ἦτο ἐνός τῶν στρατηγῶν τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, κατόπιν ὅμως καὶ οἱ τρεῖς παρεδέχθησαν τὴν γνώμην τοῦ Καραβέλλα ὅτι ἡ σαρκοφάγος εἶναι αὐτοῦ τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου.

Ὁ κύριος Καραβέλλας ἔγραψε περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἐκθεσιν, τῆς ὁποίας τὰ οὐσιωδέστερα πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ του εἶνε τὰ ἑξῆς: Λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι ἐπὶ τῆς σαρκοφάγου παρίστανται αἱ νίκαι τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ἐξετάζοντες τὸν χαρακτήρα καὶ τὴν τελειότητα τῆς ἐργασίας καὶ ἀναλογιζόμενοι ὅτι ἡ σαρκοφάγος εὐρέθη πλησίον ἐτέρας ἀνηκούσης εἰς Φοίνικα βασιλέα φίλον τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου δὲν δυνάμεθα ἢ νὰ παραδεχθῶμεν ὅτι αὕτη ἀνήκει εἰς αὐτὸν τὸν Ἀλέξανδρον. Ἐκτὸς τούτου εἶνε λίαν ἀπίθανον ὅτι ὁ μέγας Ἀλέξανδρος ἐπὶ τῆς σοροῦ ἐνός τῶν στρατηγῶν του θὰ ἔθετε τὸ ἴδιον αὐτοῦ σῆμα ἢ ὅτι θὰ ἐπέτρεπε νὰ παρασταθῶσιν ἐπ' αὐτῆς αἱ νίκαι τὰς ὁποίας αὐτὸς ὁ ἴδιος ἤρατο, καὶ μάλιστα ἐκείνας, αἵτινες ἀποτελοῦσι τὰ σπουδαιότερα γεγονότα τοῦ βίου του. Ἐκτὸς τούτου τὸ λείψανον εἶνε περιτετυλιγμένον μὲ ταινίας, αἵτινες ἐλλείπουσιν ἐκ τῶν ἄλλων ἐκεῖ πλησίον εὐρεθεισῶν σαρκοφάγων τῶν στρατηγῶν. Περὶεργον εἶνε ὅτι συγχρόνως μὲ τὸν Ἀμδὶ Βέη ἀνεῦρε καὶ ὁ Schliemann ἐν Ἀλεξανδρείᾳ μεταξὺ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἀνακαλυφθέντων ἔρειπίων ἀρχαίου τινος κτιρίου μίαν σαρκοφάγον, τὴν ὁποίαν θεωρεῖ ὡς τὴν τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, καθότι πολλοὶ ἀρχαῖοι συγγραφεῖς ἀναφέρουσιν, ὅτι ὁ μέγας Ἀλέξανδρος ἐτάφη ἐν τῇ ἑξ' αὐτοῦ ὀνομασθείσῃ πόλει Ἀλεξανδρείᾳ.

Ὁ ἐκπνεόμενος ἀήρ εἶνε δηλητηριώδης. Ἀπὸ τινος χρόνου κατὰ γίνετα ὁ Παρισινὸς φυσιολόγος Brown-Séguard μὲ ἐρεύνας, δι' ὧν ἀποδεικνύει τὴν δηλητηριώδη τοῦ ἐκπνεομένου ἀέρος ἰδιότητα. Ὅτε περὶ τα τέλη τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐνεβολίασε διάφορα ζῶα μὲ δηλητήριον φυματώδους πνευμονίας, παρατήρησεν ὅτι τὰ ζῶα ταῦτα ἔμενον ὑγιῆ, ἐν ἔσῳ ἔτροπντὸ ἐν εὐαέρῳ τόπῳ, κλειόμενα ὅμως ἐντός στενοῦ περιωρισμένου χώρου ἀπέθνησκον ἐκ τυλώδους πνευμονίας. Ὡς αἰτίαν τούτου ἐθεώρησεν ὁ φυσιολόγος οὗτος τὸν ἐκπνεόμενον ἀέρα, ὅστις ἐν τῷ περιεκλεισμένῳ χώρῳ πάντοτε ἐκ νέου ἀνεπνέετο ὑπὸ τῶν ζώων. Πρὸς μείζονα βεβαιότητα ἔκαμε τὸ ἑξῆς πείραμα. Εἰσῆγαγε διὰ σύριγγος μεγάλης ποσότητος ὕδατος εἰς τοὺς πνεύμονας διαφόρων ζώων, καὶ εἶτα ἐξῆγαγε πάλιν μέρος

τι τοῦ ὕδατος τούτου. Τὸ οὕτως ἐκ τῶν πνευμόνων ἐξαχθὲν ὑγρὸν περιεῖχε φυσικῶ τῷ λόγῳ καὶ ἐκείνας τὰς ὕλας, αἵτινες καθιστῶσι τὸν εἰσπνεόμενον ἀέρα δηλητηριώδη. Ἐγγύσας λοιπὸν εἰς τὰ αἵματιφόρα ἀγγεῖα κυνῶν καὶ κονίκων 4 ἕως 8 κυβικά ἐκατοστόμετρα ἐκ τοῦ ἐξαχθέντος ὑγροῦ, εἶδεν ὅτι πράγματι παρουσιάζοντο εἰς τὰ ζῶα ταῦτα τὰ συμπτώματα τῆς δηλητηριάσεως, δηλαδή διαστολὴ τῆς κήρης τῶν ὀφθαλμῶν, βραδύτης ἐν τῇ ἀναπνοῇ, ταπεινώσις τῆς θερμοκρασίας, ἀδυναμία καὶ παραλυσία, ἰδίᾳ εἰς τὰ ὀπίσθια μέλη. Τὰ φαινόμενα δὲ ταῦτα ἐγένοντο τοσοῦτον ἑναργέστερα καὶ ἐντονώτερα, ὅσα μεγαλύτερα ἦτο ἡ ἐγγεομένη τοῦ ὑγροῦ ποσότης (20 ἕως 25 κυβικά ἐκατοστόμετρα) τότε τὰ ζῶα ἀπέθνησκον ἐντός ὀλίγων ἡμερῶν ὑπὸ μεγάλης ἀδυναμίας, σπασμῶν, χολερικῶν διαρροῶν κτλ.

Ἐκ τῶν παρατηρήσεων τούτων ἐξέλιξε ὁ Brown-Séguard τὰ ἑξῆς συμπεράσματα: α) ὅτι οἱ πνεύμονες τοῦ ἀνθρώπου, τοῦ κυνὸς καὶ τοῦ κονίκου ἐν ὑγιῆ καταστάσει παράγουσιν εἶδος τι δραστηκωτάτου δηλητηρίου, ὅπερ μὲ τὸν ἐκπνεόμενον ἀέρα διηλεκτῶς ἐκ τῶν πνευμόνων ἐκπέμπεται, καὶ β) ὅτι πιδανῶς ἡ δηλητηριώδης αὕτη ὕλη εἶνε ἐκείνη, ἥτις καθιστᾷ τοσοῦτον ἐπικίνδυνον τὴν ἐν κεκλεισμένοις χώροις διαμονήν, καὶ μάλιστα πολλῶν ἀνθρώπων, ἐνθα ὁ ἀήρ δὲν ἀναεοῦται. Τὴν ὕλην ταύτην ἐγνώρισεν ἤδη πρότερον ὁ Du Bois-Reymond, ὅστις μάλιστα ὠνόμασεν αὐτὴν ἀνθρώπινον δηλητήριον (Anthropotoxin), χωρὶς ὅμως νὰ ἐξετάσῃ ἀκριβέστερον τὴν φύσιν καὶ τὰς ἰδιότητας αὐτῆς. Ὁ Brown-Séguard ἰσχυρίζεται, ὅτι οὔτε ἡ μεγάλη ποσότης τοῦ ἀνθρακικοῦ ἐξέως οὔτε ἡ μικρὰ ποσότης τοῦ ἀμμωνιακοῦ καθιστᾷ δηλητηριώδη τὸν ἐκπνεόμενον ἀέρα, ἀλλὰ εἶδος τι ὀργανικοῦ ἀλκαλοειδοῦς ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἀποσυνθετικῶν ἐκείνων οὐσιῶν, αἵτινες ἀναπτύσσονται ἐν τοῖς νεκροῖς πτώμασιν. Διότι τὸ ὑγρὸν, ὅπερ περιεῖχε τὸ δηλητήριον, ἐνεργεῖ ὡς ἀλκάλιον· τὸ δηλητήριον τοῦτο κατὰ τὸν βρασμὸν αὐτοῦ ἐντός κεκλεισμένου ἀγγείου μένει ἀμετάβλητον. Ὁ Brown-Séguard ἀποδίδει εἰς τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα τῶν πειραμάτων του καὶ πρακτικὴν σημασίαν, ἰσχυρίζόμενος, ὅτι εἰς τὴν γέννησιν τῆς φυματώδους τῶν πνευμόνων φθίσεως μεγάλως συντελεῖ ἡ εἰσπνοὴ τοῦ ἐκπνεομένου δηλητηριώδους ἀέρος.

Πληθὺς τῶν ἐν τῷ ἔδαφει ζιζανίων. Ὁ Δαρβίνος ἔλαβεν ἐν μηνὶ φεβρουαρίῳ ἐκ τινος μέρους τῆς ὄχθης μικρᾶς λίμνης κεκαλυμμένου ὑπὸ ὕδατος τρία τεμάχια πηλοῦ, τὰ ὁποῖα ἐν ξηρᾷ καταστάσει ἐζύγιζον ὁμοῦ 193 γραμμάρια. Ἡ ὑγρὰ αὕτη μάζα μόλις ἐγέμιζεν ἐν φλυτζάνιον τοῦ καφέ. Ἐπὶ ἑξ' μηνῶν διετήρησε αὐτὴν πάντοτε ὑγρὴν καὶ ἀπεμάκρυνεν ἀπ' αὐτῆς ἕκαστον φυτῶν ἅμα τῇ βλαστῆσει αὐτοῦ. Ἐντός τοῦ διαστήματος τούτου ἠρίθμησε 537 φυτάρια, ἀνήκοντα εἰς ἰδιαιτέρον εἶδος. Αὕτη εἶνε πειστικωτάτη ἀπόδειξις περὶ τῆς ἀπιστεῦτου πληθῆος τῶν ἐν τῷ ἔδαφει εὐρισκομένων σπερμάτων.

Τὸ μέγιστον ψῦχος ἐπὶ τῆς γῆς. Κατὰ τὸν Γάλλον ἐπιστήμονα Ἰουλίον Γιράρδον τὸ δριμύτατον ψῦχος ἐπὶ τοῦ ἡμετέρου πλανήτου παρουσιάζεται εἰς δύο κύρια αὐτοῦ κέντρα. Τὸ πρῶτον κέντρον πρὸς βορρᾶν τῆς Σιβηρίας ἐν τοῖς περιχώροις τῶν ἐκβολῶν τοῦ Λένα καὶ τοῦ Βερχογιάνσκη· τὸ δεύτερον κέντρον εὐρίσκεται πρὸς βορρᾶν τοῦ Hudsonbay παρὰ τῇ Boothia Felix.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ.

— Βιβλιοθήκης τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἐκδομένης κατὰ μῆνα ὑπὸ Ξεν. Δ. Ζύγουρα ἐξεδόθη ὁ 6 τόμος. Ἰουνίου 1888. ἐπιγραφόμενος ἡ (Πρακτικὴ σοφία).

— Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης ἐξεδόθησαν τὰ τεύχη 11—13 περιέχοντα τὸ γνωστὸν εἰς τὸ ἑλληνικὸν δημόσιον διηγηματικὸν ποίημα „Στρατῆς Καλοπίχειρος“ τοῦ Κ. Στεφ. Κουμανοῦδῃ ἐκ δευτέρου τυπωθῆν, μετὰ 37 ἔτη ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτοῦ ἐκδόσεως, μετὰ πολλῶν προσθηκῶν καὶ βελτιώσεων. Τιμ. φρ. 2. Ἀγγέλλεται ἡ ἔκδοσις τῆς μυθιστορίας τοῦ Ροβέρτου Χαμερλιγγίου

„ΑΣΠΑΣΙΑ“ ἥς τὴν μετάφρασιν ἀνέλαβεν ὁ κ. Λύσανδρος Χ. Κώνστας Δ. Φ. Τὸ ἔργον ἐκδίδεται δαπάναις τοῦ ἐν Ἀθήναις ἐκδότου Καρόλου Βύμπεργ, θὰ ἐκτυπωθῆ δὲ ἐν Λειψίᾳ μετ' ὅλης τῆς δυνατῆς φιλοκαλίας καὶ θὰ κοσμηθῆ ὑπὸ 50 καλλιτεχνικῶν εἰκόνων. Τὸ ὅλον ἔργον δ' ἀποτελεῖται ἐκ 46—48 τυπογρ. φύλλον καὶ θὰ ἐκδοθῆ εἰς φυλλάδια, ἕκαστον τῶν ὁποίων ἐν Ἀθήναις τιμᾶται Δρ. 1.50, ἐν ταῖς ἐπαρχίαις Δρ. 1.80, ἐν δὲ τῇ Ἀλλοδαπῇ φρ. χρ. 1.50, οἱ προπληρώνοντες 20 Δρ. ἐν Ἀθήναις, 24 Δρ. ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ 20 φρ. χρ. ἐν τῷ ἑξωτερικῷ λαμβάνουσι τὸ ὅλον ἔργον.